

KUNNSKAP OG HOLDNING TIL MILJØET

Hvorfor er det viktig å ta vare på miljøet?

Klimagassutslipp og andre menneskelige aktiviteter er en kilde til klimaendringer med påfølgende ekstremvær. Dette er et stort og nesten uhåndterlig problem. Ingen kan gjøre alt, men alle kan gjøre noe!

1–3 år

Aktiviteter

Jordklode,
ta vare på, vær.

Ta vare på nærmiljøet. Adopter et nærområde som dere følger opp med besøk gjennom de ulike årstidene.

3–5 år

Tema og aktiviteter

Miljø, jordklode,
gran, furu, skog.

Ta vare på nærmiljøet: Se aktiviteten over. Lag et skilt og gi området et navn. Lære om forskjellige typer levende arter, f.eks maur, meitemark, fluer, ulike løvtrær, gran, furu og annet.

5–7 år

Diskusjonstema

Hvorfor er det viktig å ta vare på miljøet?

Hvordan kan vi ta vare på miljøet?

Aktiviteter

Ta vare på miljøet: Se oppgaven over.

Lær om hvilke arter som finnes på dette området, for eksempel ulike trær, forskjellige blomster osv. Finn så mange arter som mulig! Registrer de ulike plantene og dyrene dere finner. Tenk på sammenhengen, om det er mer mangfold noen steder enn andre. Hvorfor er det slik?

Voksengreier

Husk å avtale med grunneier av en eventuell «100-meter skog».

KUNNSKAP OG HOLDNING TIL MILJØET

Verdens miljødag:

Verdens miljødag (miljøverndagen) markeres over hele verden 5. juni hvert år. Miljøverndagen ble stiftet i 1972 etter at verdens ledere i FN-regi møttes i Stockholm for å diskutere det globale miljøet. Resultatet av møtet ble etableringen av FNs miljøprogram UNEP (United Nations Environment Program), og miljøverndagen ble stiftet for å øke folks bevissthet rundt miljøspørsmål.

Arrangere en årlig miljødag i barnehagen og skole

Sett fokus på miljøet. Feire dagen med morsomme aktiviteter som:

- Melkekartong-bowling.
- Sjøppelsorteringskonkurranser.
- Konglekasting (kaste kongler i en bøtte el. på 10 meters avstand, 1 poeng for hver kongle som havner i bøtta).
- Kreative aktiviteter rundt temaet miljø, f. eks. male, lage skulpturer ol.
- Arrangere en ryddeaksjon i nærområdet. Sosialt og gøy! Samle søppel i sekker, husk å sortere.
- Arrangere loppemarked hvor midlene går til en miljøaktivitet.
- Lage en miljøsang for barnehagen eller skolen.

10 tips som kan bidra til et bedre miljø:

1. Fly litt mindre
2. Bruk bena eller sykkel på småturer
3. Kjør kollektivt til og fra skole og jobb
4. Spis mindre kjøtt
5. Spar strøm
6. Bruk biobrensel i stedet for oljefyring
7. Vær kvalitetsbevisst: Kjøp ting som kan repareres
8. Gi bort en opplevelse i stedet for ting
9. Ikke kjøp alt nytt, mye kan kjøpes brukt
10. Ta vare på PC'n din

Voksengreier

Det er forskjellige temaer for verdens miljødag hvert år. Les mer om dette på FN sine nettsider.

KUNNSKAP OG HOLDNING TIL MILJØET

Ut i naturen

I Norge har vi flott natur, og de fleste barnehager og skoler har fine muligheter for naturopplevelser i nærmiljøet. Utnytt opplevelsesmulighetene til fots. Finn en park, et vann, ei strand eller en skog!

1–3 år

Aktiviteter

Skog, tur, natur, bær, sopp, strand.

Bruk nærområdet. Samle inn steiner, kvister, blader og annet du finner i naturen. Bruk dette til kreative aktiviteter. Skogen er full av deilige bær om høsten. Nyt det.

3–5 år

Tema og aktiviteter

Sportegn, natur.

Gå på oppdagelsesferd i nærmiljøet, og let etter sportegn som bæsj og spor i sand eller snø. Finn insekter, edderkopper og andre småkryp. Det er mange ting som kan lages av kongler, pinner og steiner, bruk fantasien. Lag kongledyr av furu- eller grankongler. Kongledyr er morsomme og kan lages i mange ulike varianter.

Lag en natursti hvor tema er miljø, avfall, matfat ol.

5–7 år

Lag en naturlogg, her kan du:

- Snakke om de ulike årstidene, lage tegninger.
- Registrere sportegn.
- Registrere insekter, edderkopper og andre småkryp.
- Kjenne igjen og loggføre ulike planter og dyr i nærområdet.
- Tegne ulike dyr og planter.

Voksengreier

Turkart med masse informasjon om hva dere se på turen finnes på www.larvik.kommune.no, under «Turkart».

KUNNSKAP OG HOLDNING TIL MILJØET

Biologisk mangfold

Biologisk mangfold er populært sagt naturens mangfold.

1–3 år

Aktiviteter

Fugl, fisk, insekt,
meitemark.

Se på en stubbe, eller under en stein. Hva ser vi der?

Fokus på sanger om planter og dyr.

3–5 år

Tema og aktiviteter

Pattedyr, insekt, fisk,
fugl, plante

Lag en fuglekasse, og se hvem som flytter inn! Se meitemarken arbeide. Fyll et glass med sand, jord, løv, gress og noen meitemarker. Vann forsiktig, jorda skal være fuktig, ikke for våt eller for tørr. Fest sort papir eller plast rundt glasset, og ta det av en gang per uke for å studere hva som foregår. Sørg for at den får nok mat og luft.

Slipp markene ut når dere er ferdige.

5–7 år

Diskusjonstemaer:

Hva er uønskede arter? Lag en liste. Naturens mangfold er under press fra flere hold. Endring av leveområder, spredning av arter, overbeskatning og forurensing er de største truslene. Presset på naturen kommer både av vår måte å leve på, og økt befolkning. Diskuter dette i klassen. Delta i aksjonen mot burot. Luk og slå rundt barnehagen eller skolen før 10. juli for å forhindre spredning av burot. Husk hansker!

Voksengreier

Norge har underskrevet den globale konvensjonen om vern og bærekraftig bruk av alt biologisk mangfold.

Norge oppfyller sine forpliktelser gjennom nasjonalt program for kartlegging og overvåking av biologisk mangfold.

Vil du vite mer om dette kan du gå inn på www.larvik.kommune.no/miljoportal

KUNNSKAP OG HOLDNING TIL MILJØET

Kortreist mat og sesongvarer

Kortreist mat er lokal mat produsert i nærheten av oss. Larvik har flotte landbruksarealer både i Brunlanes, Tjølling og Hedrum. Mattransport over lange strekninger betyr større klimagassutslipp. Kortreist mat forurenses mindre gjennom transport.

1–3 år

Aktiviteter

Mat, eple, pære, ku, sau, kylling osv.

Leker og sanger med tema mat og dyr. Husk å relatere maten til opprinnelsen, f. eks. melk og ku.

3–5 år

Tema og aktiviteter

Eple, appelsin, gulrot, potet.

Hvor kommer maten fra? Hvordan kommer maten til butikken?

Ta en tur til nærbutikken og finn norske matvarer, gjerne kortreiste. Typiske sommergrønnsaker fra Larvik er nykål og nypotet, og om høsten finner du ofte gulrøtter, løk og andre rotgrønnsaker i butikken. Lag en deilig grønnsakssuppe, og nyt den ute i naturen!

Besøk en gård i nærheten av barnehagen.

5–7 år

Diskusjonstemaer

Tradisjonsmat i Norge. Det finnes mange tradisjonelle matretter i norsk kultur. Snakk om hva barna spiser hjemme. Ha fokus på retter som kan være kortreist ingredienser. Bruk egne matpakker for å undersøke hvor maten kan ha kommet fra. Ha fokus på ingredienser som kan ha vært kortreist. Husk å snakke om frukt og grønnsaker som ikke dyrkes i Norge. Snakk om hvordan disse fruktene har kommet til Norge, f. eks. ananas, banan og appelsin.

Voksengreier

Kortreist mat er lokal mat, mat som er produsert i nærheten av forbruker. Kortreist mat er ikke det samme som økologisk mat. Økologisk mat er et resultat av den økologiske produksjonsmetoden. Det betyr at maten er produsert på naturens premisser, og på en måte som i størst mulig grad tar hensyn til dyrenes naturlige atferd og behov.